

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

☎

ISO 9001 - 2008

GIÁO TRÌNH
MÔ ĐUN: HÌNH HỌA CƠ BẢN
NGÀNH: MAY THỜI TRANG
TRÌNH ĐỘ: Trung cấp

*(Ban hành kèm theo Quyết định số: /QĐ-CDKTKT
ngày tháng năm 20 của Hiệu trưởng Trường
Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh)*

Thành phố Hồ Chí Minh, năm 2020

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

GIÁO TRÌNH
MÔ ĐUN: HÌNH HỌA CƠ BẢN
NGÀNH: MAY THỜI TRANG
TRÌNH ĐỘ: TRUNG CẤP

THÔNG TIN CHỦ NHIỆM ĐỀ TÀI

Họ tên: Lê Huỳnh Như Ý

Học vị: Cử nhân

Đơn vị: Khoa May - TKTT

Email: lnhuy81@gmail.com

TRƯỞNG KHOA

CHỦ NHIỆM
ĐỀ TÀI

HIỆU TRƯỞNG
DUYỆT

Thành phố Hồ Chí Minh, năm 2020

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

TaiLieu.vn

LỜI GIỚI THIỆU

Hình họa là một môn học cơ bản không thể thiếu trong quá trình hình thành kỹ năng, nhận thức về nghệ thuật hội họa của mỗi người. Bộ môn hình họa rất quan trọng đối với người làm nghệ thuật, đặc biệt là đối với sinh viên mỹ thuật và các ngành liên quan.

Giáo trình **HÌNH HỌA CƠ BẢN** cung cấp cho sinh viên những kiến thức về cách nhìn, cách vẽ có căn cứ khoa học và có phương pháp để dần hướng tới phối hợp một cách thống nhất nhịp nhàng giữa con mắt và bàn tay, nhằm diễn tả được đối tượng lên mặt giấy một cách chân thực và đạt giá trị thẩm mỹ.

Với 2 chương Lý thuyết chung về hình họa và Khối cơ bản - Thực hành vẽ khối cơ bản, giáo trình này được biên soạn nhằm mục đích phục vụ công tác giảng dạy, học tập cho sinh viên hệ cao đẳng, trung cấp và có giá trị tham khảo cho học viên các ngành mỹ thuật có liên quan cũng như cho các bạn bước đầu học vẽ.

Quá trình biên soạn không tránh khỏi thiếu sót, rất mong quý thầy cô, quý đồng nghiệp đóng góp ý kiến để giáo trình được hoàn thiện hơn.

Tp.HCM, ngày tháng năm 2020

Chủ biên

Lê Huỳnh Như Ý

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU.....	1
CHƯƠNG 1: LÝ THUYẾT CHUNG VỀ HÌNH HỌA.....	4
1.1 Lý thuyết chung về hình họa.....	4
1.2 Phương pháp vẽ hình họa.....	8
CHƯƠNG 2: KHỐI CƠ BẢN VÀ THỰC HÀNH VẼ KHỐI CƠ BẢN	16
2.1 Vẽ khối vuông	17
2.2 Vẽ khối tam giác.....	21
2.3 Vẽ khối trụ.....	25
2.4 Vẽ khối chóp.....	29
2.5 Vẽ khối cầu.....	32
CHƯƠNG 3: ỨNG DỤNG VẼ KHỐI CƠ BẢN TRONG.....	38
THIẾT KẾ TRANG PHỤC	38
3.1 Mô tả nếp xếp vải	38
3.2 Mô tả sáng tối trên trang phục	41
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	44
PHỤ LỤC HÌNH.....	45

GIÁO TRÌNH MÔ ĐUN**Tên mô đun: HÌNH HỌA CƠ BẢN****Mã mô đun: MĐ2106248****Vị trí, tính chất, ý nghĩa và vai trò của mô đun**

- Vị trí: Mô đun nghề bổ sung, bổ trí ở HK1(THCS)
- Tính chất: Mô đun bắt buộc

- Ý nghĩa và vai trò của mô đun: Mô đun giúp sinh viên nhận định những kiến thức cơ bản về hình, nét và đậm nhạt trong không gian, hiểu được vẻ đẹp của hình khối, đường nét, đậm nhạt trong tự nhiên và liên hệ được trong thiết kế trang phục đồng thời giúp phát triển khả năng quan sát, nhận xét, phân tích và kỹ thuật thể hiện, nghiên cứu mẫu thật; giúp người học rèn luyện khả năng cảm thụ, cảm xúc và thị hiếu thẩm mỹ.

Mục tiêu của mô đun

- Về kiến thức:

- + Nhận định những kiến thức cơ bản về nét, hình, đậm nhạt trong không gian.

Phân tích được đặc điểm, hình dáng các hình khối, vật thể trong ứng dụng luật xa gần.

+ Nhận thức vị trí quan trọng của khối cơ bản trong môn hình họa đồng thời hiểu được vẻ đẹp của hình khối, đường nét, đậm nhạt trong tự nhiên và mối quan hệ giữa chúng với nhau.

- Về kỹ năng:

- + Thực hiện vẽ chì diễn tả hình khối, không gian, ánh sáng.

- + Rèn luyện kỹ năng vẽ chì, khả năng quan sát, vẽ lại đối tượng nhìn thấy.

- + Phối hợp sử dụng sắc độ để tạo không gian.

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Rèn luyện tính cần cù, tỉ mỉ, ý thức được mục đích của môn học để lập kế hoạch học tập cho phù hợp

CHƯƠNG 1: LÝ THUYẾT CHUNG VỀ HÌNH HỌA

Giới thiệu:

Hình họa là môn học cơ bản không thể thiếu trong quá trình hình thành kỹ năng, nhận thức về nghệ thuật. Môn hình họa là môn học dùng hình vẽ mô tả lại đối tượng khách quan có thực nhằm rèn luyện khả năng quan sát, vẽ lại đối tượng nhìn thấy được qua đó rèn luyện khả năng cảm thụ, cảm xúc và thị hiếu thẩm mỹ về hình, đồng thời giúp người vẽ hiểu được vẻ đẹp của hình khối, đường nét, đậm nhạt trong tự nhiên và mối quan hệ giữa chúng với nhau. Có nhiều cách gọi khác nhau về hình họa như: vẽ hình họa, vẽ theo mẫu, vẽ tả thực...

Chương 1 cung cấp lý thuyết về vai trò của môn hình họa cũng như một số khái niệm về hình khối, tỷ lệ, đậm nhạt, cách thức chuẩn bị thực hiện bài vẽ hình họa.

Mục tiêu:

- Nhận định những kiến thức cơ bản về nét, hình, đậm nhạt trong không gian.
- Phân tích được đặc điểm, hình dáng các hình khối, vật thể trong ứng dụng luật xa gần.
- Nhận thức vị trí quan trọng của khối cơ bản trong môn hình họa đồng thời hiểu được vẻ đẹp của hình khối, đường nét, đậm nhạt trong tự nhiên và mối quan hệ giữa chúng với nhau.

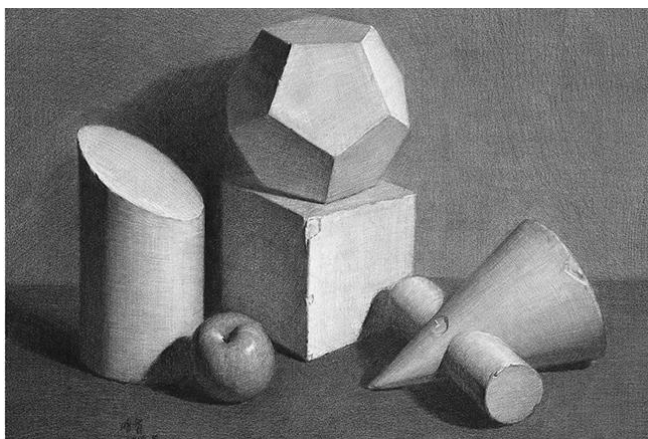
Nội dung chính:

1.1 Lý thuyết chung về hình họa

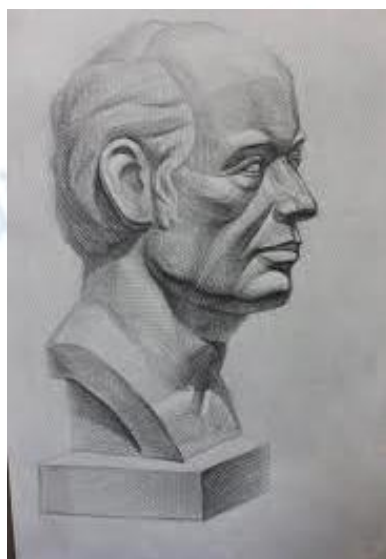
1.1.1 Khái niệm

Hình họa là bộ môn nghệ thuật tạo hình dựa trên cơ sở nghiên cứu về luật xa gần và giải phẫu tạo hình dùng hình vẽ để mô tả đối tượng khách quan có thật mà mắt ta quan sát được bằng đường nét, hình mảng, khối, sáng tối, đậm nhạt nhằm phản ánh tính chân thật của sự vật hiện tượng dưới nhận thức thẩm mỹ của họa sĩ thông qua hoạt động nghiên cứu mẫu tự nhiên. Được gọi bằng nhiều tên khác nhau như: vẽ hình họa, vẽ theo mẫu, vẽ tả thực...

Đối tượng vẽ của hình họa là vật hoặc người được miêu tả tương đối kỹ và chính xác, được thể hiện bằng nhiều kỹ thuật và chất liệu khác nhau như chì đen, than, màu bột, sơn dầu... tùy trình độ.

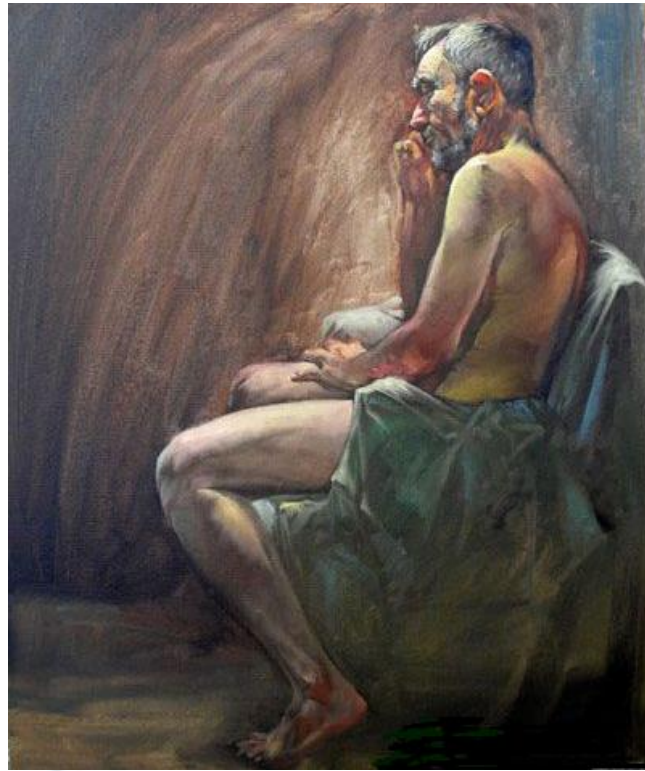
Hình 1.1 Hình họa tĩnh vật (chì)

Hình 1.2 Hình họa đầu tượng (chì)

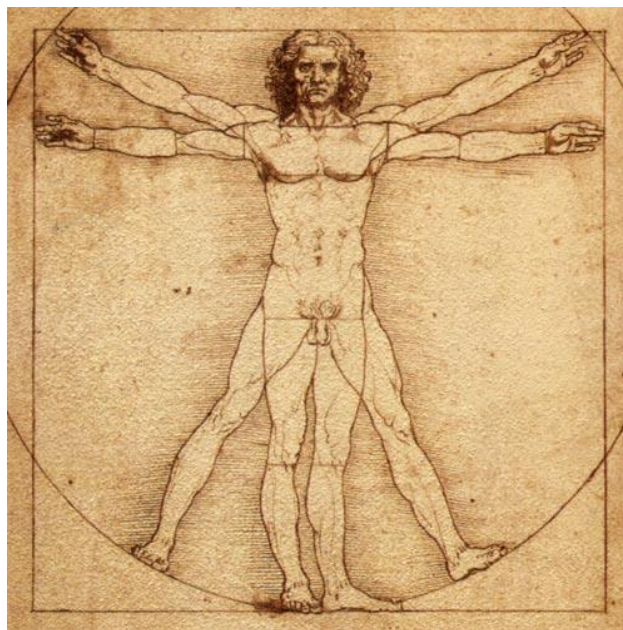
Hình 1.3 Hình họa chân dung (than)

Hình 1.4 Hình họa màu toàn thân (sơn dầu)

1.1.2 Nguồn gốc, vai trò của hình họa

Lịch sử mỹ thuật đã chứng minh, các họa sĩ nổi tiếng trên thế giới ở thời đại nào cũng là những bậc thầy trong nghiên cứu hình họa. Như danh họa thiên tài Leonardo da Vinci có bức vẽ “Người Vitruvius” (1490) minh họa cho sự chuẩn mực trong tỷ lệ của cơ thể con người, là kết quả của sự nghiên cứu về khoa học hình học, giải phẫu học của nhà thiên tài toàn năng.

Hình 1.5 Người Vitruvius (1490) – Leonard da Vinci

Hình họa không chỉ có thể độc lập trong sáng tác nghệ thuật mà còn là môn học cơ bản của hội họa, có tác dụng bổ sung và hỗ trợ cho các môn học khác trong học mỹ thuật nói chung và lĩnh vực mỹ thuật ứng dụng nói riêng như thiết kế nội thất, thiết kế thời trang, thiết kế đồ họa. Thông hiểu và nghiên cứu sâu về hình họa là cơ sở tạo nên thành công của tác phẩm, giúp họa sĩ và kỹ thuật viên tự tin hơn trong sáng tạo nghệ thuật.

Hình 1.6 Giờ học hình họa vẽ người

1.1.3 Các yếu tố nghiên cứu của hình họa

Các yếu tố nghiên cứu của hình họa: là nét, hình, mảng không gian sáng tối và khối.

+ **Nét:** Nét còn gọi là đường viền hay đường chu vi, là ranh giới giữa vật này với vật khác hay giữa một vật với không gian bao quanh; định nghĩa một cách khoa học thì đường nét là tập hợp của những điểm chuyển động.

Trong hội họa, khái niệm “đường” và “nét” thường cùng song hành, muốn tạo nét phải có đường và đường làm nên nét. Sử dụng đường nét hợp lý, hiểu được vị trí vai trò của chúng trong học tập và sáng tác hội họa, đồ họa là yêu cầu cơ bản của dạy và học mỹ thuật.

Vẽ hình họa thường dùng đến nét để vẽ khung hình, vẽ hình và vẽ đậm nhạt. Nét vẽ gồm có nét thẳng và nét cong.

Nét thẳng của môn hình họa vẽ theo mẫu chỉ là tương đối, không thẳng bằng, không ngay ngắn, hay đều đặn như nét vẽ kỹ thuật, nét vẽ cần tự nhiên mạch lạc theo cảm xúc. Nét thẳng có thể ở những thế khác nhau như nét thẳng ngang, nét thẳng đứng, nét thẳng nghiêng, nét gấp khúc. Tùy thuộc vào cấu trúc của mẫu vẽ mà sử dụng các nét thẳng cho hợp lý.